

Gebruik bron 4.

Jan Allertsz. heeft een bedoeling met deze beschrijving.

- 2p 8 Geef deze bedoeling weer door:
- aan te tonen dat hij kritiek levert op het centralisatiebeleid van de Bourgondische hertogen, en
 - te beredeneren welk doel Jan Allertsz. wil bereiken met het opnemen van deze kritiek in zijn boek.

Vroegmoderne tijd

In het begin van de zeventiende eeuw kreeg de Republiek een leidende positie in de wereldhandel, die later werd overgenomen door Engeland.

- 3p 9 Verklaar beide ontwikkelingen door:
- een beslissing te noemen die in 1602 in de Republiek werd genomen om de positie in de wereldhandel te stimuleren, en
 - uit te leggen welk Engels economisch beleid in de zeventiende eeuw eraan bijdroeg dat de Republiek de leidende positie kwijtraakte.

In de zeventiende eeuw was het koninkrijk Xwéda (het huidige Benin in Afrika) een van de grootste centra van slavenhandel. De Xwéda bepaalden dat:

- 1 handelaren uit verschillende Europese landen een handelspost mochten openen.
 - 2 Europese handelsposten niet aan de kust mochten worden gebouwd.
- De Xwéda wilden met beide bepalingen voorkomen dat ze werden onderworpen door Europeanen.

- 2p 10 Geef voor beide bepalingen apart de redenering weer die de Xwéda daarbij volgden.

Gebruik bron 5.

Twee gegevens:

- 1 Historici gebruiken de brieven van Madame Palatine als bron voor onderzoek naar de standensamenleving in de achttiende eeuw.
- 2 Madame Palatine verstuurt haar brieven via een privékode omdat ambtenaren van de Franse koning alle brieven lezen die via het hof worden verzonden.

- 4p 11 Toon aan, waarbij je je antwoord telkens ondersteunt met een andere verwijzing naar de brief:
- bij gegeven 1 welke verandering in de visie op de standensamenleving Madame Palatine in haar brief naar voren laat komen, en
 - bij gegeven 2 dat Madame Palatine een privékode moet gebruiken om haar positie aan het hof veilig te stellen.

Gebruik bron 6.

Franklin stuurt deze prent in 1766 naar Britse politici.

- 3p 12 Geef hiervoor een verklaring door:
- zonder bron het Britse beleid in die tijd te noemen waardoor het verzet in Noord-Amerika toeneemt, en
 - aan te geven welke politieke waarschuwing Franklin wil overbrengen aan het Britse bestuur, waarna je je antwoord ondersteunt met een verwijzing naar de prent.

Gebruik bron 7.

Een bewering:

Willem Frederik leert tijdens zijn opleiding over verlichte denkbeelden.

- 3p 13 Geef een argument voor deze bewering door aan te tonen:
- dat Willem Frederik waarschuwt voor een gevolg van het idee van de 'algemene wil' van Rousseau, waarna je je antwoord ondersteunt met een verwijzing naar de bron, en
 - met behulp van een kenmerkend aspect, welke regeringsvorm uit de achttiende eeuw Willem Frederik in dit opstel ondersteunt.

Let op: je moet na het opschrijven van een kenmerkend aspect een uitleg geven.

Moderne tijd

Gebruik bron 8.

De Belgische regering roept kunstenaars op om schilderijen te maken die het Zuid-Nederlandse verleden tot onderwerp hebben.

- 3p 14 Licht deze oproep toe door:
- zonder bron de negentiende-eeuwse kunststroming te noemen die bij deze oproep past, en
 - uit te leggen dat de boodschap die De Braekeleer met dit schilderij wil weergeven past bij de bedoeling van de Belgische overheid, waarbij je in je antwoord ingaat op een gebeurtenis uit 1830.